

Discussienota fraude: Uitkomsten gesprekken met stakeholders

Stakeholder: VNO-NCW/ MKB-Nederland

Datum: 1 juli 2016

Gesprekspartners: Martin Noordzij (*beleidssecretaris bureau VNO-NCW en MKB-Nederland*), Jan Kool (*voorzitter van de VNO-NCW werkgroep die zich met accountancy aangelegenheden bezighoudt*)

Overzicht standpunten:

1. VNO-NCW vindt het positief dat een poging wordt gedaan om de verwachtingskloof te dichten. VNO-NCW denkt echter dat de voorliggende discussienota over fraude de verwachtingskloof eerder vergroot dan verkleint.
2. De nota lijkt eerder gebaseerd op vermoedens dan op feiten. Het is goed om uit te schrijven waar verschillende accountants aan moeten voldoen, maar waar loopt het nu fout? Volgens VNO-NCW is in de nota te veel sprake van 'jumping to conclusions'.
3. Ten behoeve van een aantrekkelijk vestigingsklimaat en in verband met het grote aantal in Nederland gevestigde internationaal opererende ondernemingen moet volgens VNO-NCW als uitgangspunt gelden dat eerst bezien moet worden of ook dit soort 'fraudemaatregelen' in internationaal verband kan worden getroffen. De vraag is ook wat je onder fraude verstaat.
4. Als een onderneming iets niet wil oplossen moet je als accountant aangeven dat je in dat geval vertrekt. VNO-NCW beschouwt het redresseren van niet-integere gedragingen primair als een verantwoordelijkheid van de onderneming. Het is vaak een grijs gebied waarin de accountant zich bevindt.
5. VNO-NCW vraagt zich af of het nagaan of ondernemingen zich houden aan binnen een bepaalde branche gemaakte afspraken hoort bij de controle van de jaarrekening. Het bestuur bepaalt of naast de wettelijke controle andere (onderzoeks-)opdrachten worden verleend en zo ja, aan wie. Dit hoeft niet de controlerende accountant te zijn.
6. VNO-NCW ziet in de zaken die zijn misgegaan geen reden om de regelgeving aan te passen, totdat er andere aanwijzingen zijn. VNO-NCW begrijpt de politieke druk, maar vindt dat paal en perk moet worden gesteld aan de incidentenpolitiek van de AFM. VNO-NCW geeft de voorkeur aan onderzoek (eerst de feiten, daarna een analyse en vervolgens de (beleids-)conclusies). De Foundation voor Audit Research (FAR) zou dit kunnen oppakken.
7. Volgens VNO-NCW moeten accountants zich niet laten leiden door de angst dat hen iets verweten kan worden. De verantwoordelijkheid voor een degelijk integriteitsbeleid berust bij het bestuur en de raad van commissarissen ziet hierop toe. Aan de algemene vergadering van aandeelhouders wordt hierover

verantwoording afgelegd. Bij de kleine ondernemingen spelen ook de Belastingdienst en de FIOD een belangrijke rol.

8. Volgens VNO-NCW zie je in een aantal gevallen al gebeuren dat de interne accountant een rechtstreekse lijn heeft met de raad van commissarissen als hij geen gehoor vindt bij de raad van bestuur. De interne accountant moet verantwoording afleggen aan de raad van bestuur/CFO. Als hij niet wordt gehoord, moet het mogelijk zijn om dit bij de raad van commissarissen te melden. Ook de Commissie van Manen stelt in de nieuwe corporate governance code een directe toegang van de interne accountant tot de auditcommissie voor. Volgens VNO-NCW bestaan in de praktijk al constructies ter bescherming van de functie van de interne accountant.
9. VNO-NCW kan zich niets voorstellen bij een rechtstreekse lijn van de interne audit met de externe accountant. De externe accountant moet door hem geconstateerde fraude aan het bestuur melden en die moet deze redresseren. Gebeurt dit niet en de Raad van Commissarissen grijpt evenmin in, dan kun je als interne accountant erover denken om een melding aan de externe accountant te doen. VNO-NCW heeft grote moeite met een accountant in business die met zaken naar buiten zou moeten treden. Dit leidt tot onmogelijke situaties.
10. Volgens VNO-NCW moet de NBA proberen uit te leggen aan gebruikers wat accountants wel en niet doen. VNO-NCW is niet gebleken dat aanpassing van de regelgeving nodig is. VNO-NCW heeft er geen bezwaar tegen als nader onderzoek wordt gedaan. VNO-NCW constateert overigens dat accountants de laatste jaren veel meer zijn opgeschoven richting het zijn van controleur dan meedenkend met het bestuur.